

SUBJECTES A L'OBJECTE

La societat secreta dels mitjons rojos de Carles Hac Mor

DOLORS MIQUEL

Es recitals de Carles Hac Mor tenen una sèrie de gestos irrellevants per a la majoria: són desenvolupats en llocs diametralment oposats (una claveguera, un bar *cutre*, una bar *pijo*, una sala de plens d'un ajuntament o l'escenari del Palau de la Música Catalana) i són seguits per públics de diferents *establishments* poeticoculturals, cosa que confondria un espectador que podria trobar-hi des d'un poeta de l'experiència a un de potsmodern, passant per un postavantguardista, un imparable o un neonoucentista, un fet, aquest últim tan insòlit que duria l'espectador en qüestió a preguntar-se si allò era com una forçada reunió política de les que Pere Portabella feia a la postdictadura quan ofería suquet de peix i acabava reunint a la seva taula mandíbules polítiques encarnissadament oposades. Aquesta escenificació contradictòria i abusiva, però, és la manera en què la societat secreta que es reuneix entorn del mestre Hac té de trobar-se i actuar. Els pocs privilegiats que hem pogut gaudir-ne sabem quins són els seus senyals i símbols i sabem també quina és la seva manera de reconèixer-se i trobar-se en aquests suposats recitals. És l'únic poeta paraparèmic del país, com l'Hac mateix explica al magnífic assaig *Despintura del jo*. És l'únic poeta que té com a tasca escriure un mot rere l'altre tot procurant, sense poder-ho atènyer, que es vagi esborrant el sentit que hi va emergint. L'Hac, aquest poeta d'imatge tranquil·la i reposada i mirada vivaç i càustica, sol en aquests actes apartar-se del públic, tot indicant que ha arribat el moment que es reuneixi la societat secreta. En aquell moment, els acòlits mostren el símbol del seu afiliament a la germandat. Aixecant-se els camals dels pantalons es reconeixen pels mitjons rojos que tots duen. L'ubicació del senyal és altament simbòlica, remet a l'ordre de la lligacama creada der Eduard III el 1348, i contraposa al famós lema de la lligamacama, "Que s'avergonyeixi qui pensi malament", el lema "Que s'avergo-

EL POETA LLEIDATÀ CARLES HAC MOR

nyeixi qui pensi res". Després del reconeixement dels mitjons rojos, es generen diàlegs paraparèmics momentanis, la societat es desfà i es barreja entre la multitud o minitud, depenent de l'acte a què s'assisteixi. El contacte ha estat fet i desfet sense que ningú se n'hagi adonat. De vegades amb total impunitat i davant de grups poderosos com els neonoucentistes o els imparables.

POETES DE SOCIETATS SECRETES

En temps de crisis culturals, molts han estat els poetes que han format part de societats secretes: Goethe, Byron, Pushkin, Guy de Maupassant, Víctor Balaguer, Espronceda i Yeats. El nostre Carles Hac, el pensador despensant més lúcid d'aquest país, un poeta d'obra extensíssima, als antípodes dels plantejaments estètics d'Albert Roig -poeta que corregeix i retalla obsessivament l'obra publicada en un desig de condensació-, ha estat i és per ara, no només el capapare d'aquesta societat secreta sinó també l'introducció a l'ombra dels corrents de pensament més importants i nous del segle passat,

el veritable traficant a Catalunya de les idees més agosarades i potser inútils, o no, que corrien pels continents del pensament poètic sense arribar a tocar la pell de brau. És en aquest sentit que cal considerar-lo inspirador anònim de molts poetes, com ara Sunyol i Casasses. El mestratge de l'Hac sempre ha tingut un pare contundent, Tristan Tzara, i la filosofia de les seves actuacions a principis de segle XX. És per això que el símbol triat són uns mitjons, recordant la famosa conferència del pare dadaïsta, quan va llançar mitjons (desitgem que algun estigués ben suat) al públic. Mitjons que han de ser obligatòriament de color roig, homenatjant també aquella frase d'Einstein: "Per a què mitjons? Només generen tomàquets". Tomàquets que ens porten directament als pagesos, a la terra, a l'antípoda dels senyors, o com el mateix Hac diu: "La poesia com a lluïment personal és política de senyors de dreta extrema que no saben que ho són, i que es pensen que poden donar lliçons de sensibilitat i menja espiritual als qui no escriuen poesia".

NOMÉS JAZZ

Mingus al Cuadrado

PERE PONS

Objectiu. Si la progressió d'un músic fos proporcional a l'emblanquiment dels seus cabells, el contrabaixista Alexis Cuadrado hauria de considerar-se un dels músics més evolucionats del planeta. La grisor dels seus cabells contrasta amb la seva joventut i aquesta contrasta amb la claredat d'idees, la voluntat de concepte i la ferma convicció amb què es planta a l'escenari, com un *jazzman* fet i dret. Madur, en definitiva. Fa unes nits, al Jamboree, Cuadrado treia profit del seu nou pas per Barcelona, ara que viu a Nova York, i es reunia amb dos músics del seu darrer disc -*Visual* (FSNT)-, Steve Cárdenas (guitarra) i Mark Ferber (bateria), esperonat per la complicitat d'un vell amic i mestre de tantes coses com és Perico Sambeat (saxo). Un luxe. L'aficionat, amb el radar sempre en sintonia, no va fallar a la cita i els ponents, o sigui els músics, van donar-li més arguments per no perdre-se-la.

Cuadrado és, salvant distàncies i correccions comparatives, el nostre Mingus particular. Un contrabaixista que es projecta més enllà de les quatre cordes de l'instrument per dissenyar un univers sonor ple de reverberacions autòctones identificades amb la seva intimitat. Conjuga una excel·lent acadèmia amb un gust de sana inquietud per a l'exploració i la recerca. Una actitud en perfecta sintonia amb la guitarra impecable i serena de Steve Cárdenas i amb l'elegància del bateria Mark Ferber. El valencià Sambeat, per la seva part, s'encarregava de dibuixar filigranes amb el vent del seu alt, al mateix temps que no podia evitar mirar de reüll el seu amfitrió amb una expressió de satisfacció compartida. Alexis proposa nous frases, canvia la flegma per un apassionament innecesàriament explícit i fins i tot especula amb el moviment quan no li cal. Pecats, encara de joventut, però que no resten ni un gram del pes específic que ha guanyat en volum i consistència el seu ofici de músic.

Diana. Ningú no sap si és un projecte efímer, puntual, o si bé tindrà continuïtat, però el cert és que *Selva* (Ayva Musica), el primer disc de la Laietana Jazz Project, és una realitat i cal desitjar que no sigui flor d'un dia. Una *big band*, dirigida per Miguel Blanco i amb músics de Catalunya, Euskadi, Madrid i el País Valencià, que ofereix deu composicions pròpies en què es pot tastar la varietat de registres i complicitats que cohabitaven en les formes del jazz nostre de cada dia.

ARTFÒBIA

GUILLEM CIFRÉ

